

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Sambat'ă, Foi'a, candu condeu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $\frac{2}{3}$ galbini mon. sunatioria.

Anulu XXXVI.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 36.

Brasovu 21|9 Maiu

1873.

ALEXANDRU IOAN I. CUZA!

dupa gonirea fanariotiloru, primulu principie in adeveru romanu, primulu, care in 24 Ianuariu 1859 avu fericirea a intraní corónele eroiloru romani, a lui Mihaiu eroulu si Stefanu marele prin unirea tierelor sorori Moldavi'a si Tier'a romanésca intr'o **Romania libera**, primulu, sub a carui domnia scurta tieranulu fù emancipatu si impropriataritu, primulu sub care Romani'a ér' incepuse a insufia respectu strainiloru antagoni sangelui romanu, croindu-i o era noua de marire si gloria nutrita prin unire, primulu, sub care s'au stersu predominirea casteloru privilegiate, introducundu si facundu corpul principiulu egalitatii, primulu democratru romanu Domnitoriu, primulu, care aruncandu deoparte si vestmentulu strainu alu literaturei romane, illus-trà dintr'odata „Monitorulu“ cu literele strabune romano-latine, primulu, care sciù insufia respectarea autonomiei interne, incatu -si agonisise numele de Napoleonu celu micu la straini, Napoleonulu romanu etc., spre dorerea romaniloru, ale caroru anime lu gelescu cu amaru in tòte plasele socialitatii, si diurnalistica lu divinéza in doliu, a repausatu in 2 Maiu 1873 la Heidelberga, departe de caminulu seu parintescu! —

Fiai tieren'a usiora, ca memori'a i va fi eterna! —

cretatu poterea a mana, nu s'a publicatu oficialmente si nu s'a inscrisu nece in cartile liturgice, nece in codicole legilor civile etc.

Din contra jucutii acestoru legi in locu de a promulgá au cercatu ai dà cu poterea in capu — a o sterpi pana nu prende bene si preste totu loculu radecine . . .

Asia amu fostu auditu fiindu pre a cassa, cum ca Totulu din Blasius a opritu serbarea si esirea la campulu libertatii. Ce se va fi intemplatu pre acolo si in alte parti vei asta atatu Dta catu si noi cei viui. — Eu mi tienu de sacra detoria ati areta cele ce se facura si se petrecuta aici.

Tenerimea dela universitatea si politehnicalu de aici serba **3/15 Maiu** intreiu —.

Tienu parastasu intru aducerea aminte si pomerenie fr. Avramu Iancu.

Deschise cu forme si politiani cabinetulu seu de lectura in facia unui publicu micu cu adeveratu der' insufletit, pentru care si la carea contribui multu si presenti'a dnei patron de Dumba, a domnelor br. Marenzeller nascuta Bibescu si a pre curendu veduvitei D. Filisianu.

Cuventarea de deschidere o rostiu I. Popp-a, Dr. de medicina in Spe, ea fù potrivita si animatoria.

Deschiderea fù salutata de Societatea Petru Maior din Pest'a, cea din Berlinu — si din Gratiu in termini forte romanesci si din suflete mari.

Localulu cabinetului se afia in strat'a Marocaniloru nr. 8, cum treci din cetate preste parcu pre la salonulu de cura pre piati'a de fenu catra Belvedere cam pre acea linea, unde a siediutu de pia memoria neobositulu si fara parechia ajutatoriu I. Maiorescu, ce fù conducatoru fara plata, patronulu si tata tenerimei la tempulu seu!!!

Dupa deschidere, ca insuflati de spiritu de susu se decisera presentii a serba pre **3/15 Maiu** si cu trupulu, nu numai sufletesce.

Dintr'unu vagonu plinu cu 3/15 Maistri portni catra Liesing, — in giurulu Vienei — resună „Destéptate romane“ cu atata dulcetia, cu atata focu si armonia, in catu caletorii din vagonele invecinate era suprinsi —.

Ajuneram prè curundu la Liesing, cu tòte acestea Ospetariulu adeca Hotelariulu totu nu avea nemica gat'a pentru 34—5 de insi, se scusă, ca primi depesi'a numai cu unu $\frac{1}{4}$ de óra nainte de sosire.

Candu vini sup'a pre mésa, era $3\frac{1}{2}$ óre. Déca ar' ave cititorii apetitulu serbantiloru li asiu gratulá si ii asiu felicita de cei mai fericiti muritori. Unii nu mancasera de sé'a, altii din cea-lalta di dela ameadi, 30 óre, nam plenus venter non studet libenter. E bene ce ne pésa noua, déca mananca cineva catu, si candu, si voru dice unii cettori, cu acestea n'a avutu pentru ce pradá negréla si charthia! — Le respundu, ba dà; pentru ca scriitorulu voi se indirepte opiniunea, in care a retacit u si elu, cumca tenerimea nostra dela universitati si academii si alte institute, de invetiamen-tu traiesce prè, prè pré bene, prè imbuiata, si e cam usiurica!

Se pote in alte parti, catu pentru tenerii din Vien'a, pre cari iam vediutu ieri, ne fù eronata credentia.

Dupa supa urmara frupturi, prajituri si unu picu de casiu datu adeveratu dupa proverbii latinu

, Caseus ille bonus, quem dat avara manus“. — Dupa tòte acestea si intre acestea sa si inchinatu!

Cata cu dorere a marturisi, cumca pre catu tempu fuseiu cu acésta solida societate nu s'a inchinatu pentru cei ce ne aruncà prada arbitriului, neci pentru cei ce ajuta, a ne tiené dusmanii in catene.

Alu doile pacharu -lu au inchinatu Axentie Severu pentru urdorii, fundatorii si membrii cabinetului de lectura, laudandui pentru benevenit'a serbare, — punendu mai antaiu se cetésca unu teneru textulu germanu din „Gazeta“ anturbei („Vorstadt-Zeitung“ nr. 130: Despre revolutiunea din Maiu 1848 art. intitulat „Vor 25 Jahren!“ In 15 Maiu ad. se facura passii resoluti la una petitiune monstruosa, că se se delatureze constituirea din 25 Aprile 1848 si se se conchiame o adunare constituanta. Asta facunduse o dusera cu asaltu 100,000 garda nationale, altii studenti, burgeri, lucratori cu una deputatiune a comitetului centrale in frunte la min. Pillersdorf, care revrendu a responde, la 8 óre sé'a, cu alarmă se dusera toti la curte si fruntasii poporului Dr. Fischhof, Dr. Goldmark etc. in fruntea unui despartiemntu urgiteza resolutiunea, ca altufeliu tronulu e in periculu, déca legea de alegere nu se va modifica dupa generalea dorintia a poporului. Si asiá primira sanctiunea imperatésca la pretensiuni, si la mediulu noptii solii calari anuntiara cu mare entusiasmu acuisitiunile de adunare constituanta santionate etc.) si combandu, ca acésta di ar' trebui se o serbeze tota Monarchia austriaca chiaru si Ungurii, pentru ca e diu'a, in care inaltiatulu imperatu — de voia de nevoia a sanctionatu legea pentru o camera repre-sentativa, ai carei membrii se fia alesi din poporu cu majoritate de voturi — cu unu cuventu a sanc-tionat constituinea.

A.

Lui „Osten“ i se scrie unu adeveru din Brasovu, ca procesulu besericescu intre comunele grece si romane e aprópe a'si primi solutiunea. Cu acésta causa se insarcinase mai antaiu consiliarulu la ministeriulu de cultu din Pest'a Milutinovic, care că serbu, din caus'a analogeloru certe intre serbii si romanii din Banatu, era mai multu aplecatu greciloru. Actele inse s'au luat mai tar-diu dela Milutinovic si s'au predatu lui Rannicher. Acest'a că unu bunu legistu a fostu de opinione, ca in casulu acest'a nu este posibila o solutiune multumitoré altufeliu decat numai pe bas'a par-tatii perfecte intre greci si romani. Unor patrioti romani Rannicher le era inse prè incetu in urgi-tarea resolvirei causei, si pentru aceea cerura unu altu referinte. Lu si capatara in persón'a consiliariului ministerialu Tanárky, care dupace a studiatu cestiuenea in 6 luni, se pare a fi de-o parere contraria intereselor romane. Se dice chiaru, ca macedo-vlachulu br. Sin'a si socrulu seu Ipsilanti ar' influentiá, spre a face posibila o sentintia in favo-ru familieelor grecesci de-o diumetate duzina, cari forméza comunitatea gréca din Brasovu. In urm'a acésta romanii indata au si tramisu o deputatiune de trei membri la Pest'a spre a face pasii necesari la ministeriu spre a nu se periclitá interesele comunei romane. Ministrulu Szlavay si Trefort i-au ascurat, ca voru supune cestiuenea de cérta, despre care vorbim, unui studiu esactu, si ca voru decide numai in cea mai mare cunoscintia a lucrului. Se ascépta cu nerabdare sentintia ministeriala. Noi dicem, ca deciderea acestei cause va desamagi pe totu romanulu in judecata, despre conduit'a si afec-tiunea maghiara facia cu noi, pentru vecia. —

Brasovu 8/20 Maiu 1873.

Sperant'a viitorului, junimea romana studiósă, serba si prin locurile cele mai departate de légnalu nascerei ei memorabilea di de 3/15 Maiu 1873, la patrariulu de seculu. Junimea studiósă din Sibiu a dovedit, ca in peptulu ei arde foculu celu sacru pentru suvenirele memorabile ale momen-tului istoricu de libertate si de conscientia natio-nale. Ea serba la otelulu „Regele Ungariei“ acésta di dupa unu programu bine executat: Resu-netulu bardului nostru A. Muresianu, cuventa-re festiva a d. Victoru Popescu juristu in an. IV si voluntariu in bat. 28 de venetori despre liber-tate, fratieta si egalitate, finindu cu se traiésca aceste principia si natiunea romana! Urmara alte declamatiuni, cantari chorali si alte poporali, si se fini cu joculu calusiariulu, aplaudatul de unu pu-blucu numerosu de óspeti.

In Pest'a voi junimea a tiené si parastasu pen-tru Iancu, inse li se opuse curatorulu besericii, celu grecu, der' inse totusi serba cu multa pietate acésta di memorabila.

Despre serbarea junimei romane din Vien'a a-yemu urmatoriulu reportu:

Vien'a 16 Maiu 1873.

Stimate Domnule Redactoru!

Diua 3/15 Maiu se decretase la propunerea lui Axentie inca in 1861 pre campulu libertatii in Blasius de serbatória nationale!

Acésta decretare inse, neavendu cei ce au de-

Din Bucovină se scrie, ca comitetul pentru autonomie a besericeasca a decis să tramite în cauza autonomiei una deputație la ministerul austriac. Autonomistii politici naționali ai Bucovinei suntu intielesi cu pasul acesta și spriginescu nisuintele poporului intru realizarea autonomiei.

Romanilor bucovineni le dorim perseveranția în luptă și invingerea dreaptă în cauza autonomiei, atât de vitală pentru Bucovină!

— De metropolitul în Bucovină, se dice, că ar fi propus din partea min. Stremayr episcopulu gr. or. din Zara, Stefanu Knezevics, care că deputatul dalmatinu a mersu cu decembriștii. Mare progressu, dela rutenu la dalmatinu slovenu! Ne potem gratula de dualisti! —

Scirea despre mórtea neasteptata a principelui Cuza a produsu in București mare si trista impresiune. Dupa esperiintile coloru si optiunile din urma romanii din România se invetiasera a judecă mai pucinu si multu mai bine pe principalele Cuza si faptele sale, ba in tempulu din urma se află multi, forte multi, cari de si facura odata opositiune defunctului principale, regretara pe facia abdicatiunea silita a lui Cuza voda si tóte diuariile romane invescute in doliu repeta astazi refrenul generalu, ca Alexandru Ioanu Cuza a fostu romanu de unu mare simtu nationalu.

Pres'a romana de tóte colorile se occupa acuma de schimbarea partiala in ministeriu si de insenatatea ei. In loculu d. Costa-Foru s'a numitu prin decretu domnescu dlu Basile Boerescu de ministru de esterne, ér' Costa-Foru s'a numitu agentu alu Romaniei in Vien'a in loculu d. Carp care merge representantu la Rom'a. Numele lui B. Boerescu e cunoscutu si cititorilor nostri, elu a mai fostu ministru sub Cuza si Carolu Voda, in timpulu din urma eră cunoscutu că presiedinte alu societatii de asurări „Daci'a“.

Processulu intentatu de guvernu dlui A. Papiu-Ilarianu inca totu mai este la ordinea diley. D. Papiu a triumfatu pana acuma la tóte instantiele. Din partea guvernului s'a facutu recursu la curtea de cassatiune. Se crede, ca si sentinti'a acesteia va căde in favorea d. Papiu. Processulu va se aiba mari consecintie politice. Pentru prima data, magistratur'a romana a avutu curagiul a se conformă constituutiunei, in cauza acésta, in contra vointei esprese a guvernului.

La alegerile pentru constituent'a din Spania au invinsu republicanii federalisti in modu eclatant. Acesti'a formandu partit'a guvernului voru contribui neaperatu la intarirea lui si prin aceea la consolidarea republicei spaniole. Resultatul generalu alu alegerilor este acesta: 350 republicanii federalisti si 40 de opositionali. Lui Castelar i se poate gratulă, dupa cum tocma si gratula republicei spaniole solulu republicei nordamericane cu cele mai intime asecurari de amicitia.

Circulariu pentru congressu scolariu.

,Nr. 805—1873.

NOI conte romanu Ioanu Vancea de BUTEAS'A etc.

(Capetu.)

11. Despre pertraptarile acestui congresu episcopal scolaru se va deduce protocolu formalu suscris de protopopulu seu administratoriului officiului protopopescu că presiedinte, si de notariulu congresului, provediutu cu sigilul officiului protopopescu, care protocolu se se străpuna acestui ordinariatu metropolitanu mai tardiu paua in 20 Maiu a. c. stilulu nou.

12. Dupa finirea pertraptarilor tienute la obiectele designate mai la vale, se va tiené actul alegerei de 3 representanti; 2 mireni, carii voru avé se meargă că representanti ai eparchiei protopopesci la congresulu electoral tienendu in cerculu anumitul, cu cari va avé se meargă la acestu congresu electoral si protopopulu seu administratoriului officiului protopopescu fiindu alesu de alu 3-le reprezentante a nume besericesen, altcumu va merge preotulu, carele va fi alesu de reprezentante besericescu eparchiale, ducundu cu sene toti litere credintionale suscise de presiedintele si notariulu congresului episcopal, si provediuta cu sigilul officiului protopopescu, dupa finirea actului alegerei protopopulu că presiedinte va face numai de catu incunoscintiare la protopopulu denumitul de aci dela ordinariatu metropolitanu de comisariu-presiedinte pentru cerculu electoral, de carele dupa list'a de

su /. se tiene acelu protopopiatu, că asia numitul comisariu se pota combină tempulu si designă loculu, candu si unde se se tienă congresulu electoral pentru alegerea membrilor, carii voru avé de a veni aici la Blasiu pre 1-a Iuniu a. c. stil. nou spe tienere congresului scolasticu archidiecesanu.

Acestu congresu electoral inse asia se se tienă, că dela tienere aceluia pana 1 Iuniu se fia baremu 10 dile si asia tempu de ajunsu spre a poté si incunoscintia pre celi alesi acestui ordinariatu metropolitanu, si spre a poté dispune cele recerute la tienere congresului scolasticu archidiecesanu.

13. Cercurile electorale, cari nu cuprindu in sene mai multe protopopiate de 2 voru tiené congresului electoral cu toti membrii congreselor eparchicali, cari suntu unite spre acelu scopu in cerculu seu.

14. Diu'a si loculu tienerei congresului electoral le va determină comisariul denuinitu de acestu ordinariatu spre acelu scopu; avendu acel'a in vedere, că loculu, unde va fi de a se perfase alegerea, se fia alesu camu la mediuloculu eparchiei loru impreunate la olalta, că asia convenirea se fia toturor mai indemanateca.

15. Fia care cercu electoral va alege 3 reprezentanti la congresulu scolasticu archidiecesanu, dintre cari unul va fi preotu, era ceialalti 2 mireni; de una data se se puna tóta grigea in acea, că la congresulu scolasticu archidiecesanu se se aleaga barbati fideli ai archidiecesei priceputi, literati, cu rutina defecata, si judecata matura, si zelosi; de si unul seu altul de presenti nu s'ar' gasi in ambitulu archidiecesei, ci dora aplicati in oficia publice afara de archidiecesa.

16. De si se va intemplă, ca unii protopopii seu administratori ai oficialor protopopesci nu voru poté fi alesi de reprezentanti besericesci din cercurile electorale, la cari apertiu, voru avé totusi toti protopopii si administratorii oficialor protopopesci si celi nealesi a veni aici la congresulu scolasticu archidiecesanu, că se dee deslusirile, ce s'ar' ofta, si se capete instructiunile necesarie spre executarea disputatiunilor, ce voru fi asediate in congresulu scolasticu archidiecesanu.

17. Congresele scolastece amentite mai susu asia se se tienă, catu incepundu cu cele parochiali aceste se se tienă potendu fi catu mai curundu dupa capatarea ordinatiunei presinte; — dupa tienere a celor a se se tienă preste pucinu cele parochiali seu protopopesci, si dupa celebrarea acestor a se se tienă congresele electorale asia inse, că dela tienere a celor a pana la diu'a inceperei congresului scolasticu archidiecesanu se fia unu restempu celu pucinu de 10 dile.

18. Obiectele seu punctele, despre cari va fi de a se consultă si pertractă in congresele scolastece parochiali si eparchicali, suntu urmatōriele:

a) óre harnica e comun'a basericeasca se pota tiené scola regulata confesionale de sene insasi? si de asia:

b) óre esista edificiu scolare corespunditoru dupa prescrisele legei de institutiune din anulu 1868? si de asia:

c) provediuta e scol'a cu tóte recusitele pres-

crisei? atatu cu respectu la mobiliele scolei cumu

suntu: bancele scolarilor, mas'a docentului, scriniu,

table negre, si altele; catu si cu privire la cartile

scolastece si aparatele de instructiune, cumu suntu:

mape, globu, table parietali, si altele;

d) esista scola de pomarit? si locu la gimnastica? si cumu suntu acele instruite?

e) déca nu esista inca edificiu scolare, procurat este fundulu necesariu spre a poté edifica pre-

acel'a scol'a? — si óre adunatu este si materialulu

recerutu la edificare? seu dora se edifica acumu

scol'a? de asia:

f) in catu tempu va fi gata edificiulu scolai?

si cumu in catu tempu va poté fi provediuta scol'a cu tóte recusitele?

g) e docente in comun'a scol'a confesionale? si de asia, ce calificatiune are acel'a?

h) impreunat-e officiulu docentale cu celu can-

torale? si de nu? óre nu ar' fi mai consultu a se

impreuna ambele acelela la olalta?

i) ce subsistintia are docentele? si cumu e asigurata acea?

k) de cumva comun'a basericeasca nu e har-

nica de sene insasi a tiené scola confesionale, cu

carea alt'a comun'a s'ar' poté uni acea? că se tienă

la olalta una scola buna.

l) in carea comun'a dintre aceste unite la olalta

ar' fi se esiste edificiulu scolare?

m) in catu tempu s'ar' poté edifica acel'a? si

pana candu s'ar' poté provede scol'a cu tóte recusitele prescrise.

n) in carea proportiune ar' ave locutorii ambelor comune unite a concurge la tóte spesele, ce se receru la tienere unei scole bine organizate.

o) la aceste puncte se voru poté mai adauge si altele, ce s'ar' poté combină in parochiele respective referitor la cauza scolastica.

19. Responsurile, ce se voru dă la tóte punctele premise, se fia deduse pre scurtu d'er' totusi chiaru si precisu, tienenduse numai la obiectu, scriosarea se fia legibile scrisa cu negrementu bunu certiveru.

20. La protocoalele, ce se voru asterne la acestu ordinariatu, voru fi de a se alatură si obligatiunile scrisali seu contractele, ce le voru fi dandu unele comune despre implementarea datorintei loru facia de scolele locali confesionali.

NB. Fratii protopopi si administratorii oficialelor protopopesci voru fi atenti cu tóta luarea aminte, că congresele scolastece parochiali din eparchia loru se se tienă cu tóta acuratet'a, spre a produce rezultatele, ce se ascepta, si din acestu punctu de vedere nu voru intrelasá de a fi spre ajutoriu si de a conduce tienerea acelor a in acele parochii eparchicali, in cari voru judecă a fi de lipsa.

Intre altele ofandu-vi dela Domnedieu darulu ceresca spre tóte lucrările, ce ve ascepta, si danduvi binecuvantarea archipastorale amu remasul in Blasiu in curtile castelului nostru metropolitanu, din siedint'a consistoriale tienuta la 18 Martin anulu Domnului una milia optu cente siepte dieci si trei, anulu archiepiscopatului nostru alu 5-lea.

binevointe

Ioanu Vancea m. p.
Archiep. si metrop. de Alba-Iulia.

Sinodulu archidieces. din Sibiu.

(Urmare.)

Siedint'a a VII 21 Aprile 1873.

Protocolul siedintii trecute nu e gata. Moldovanu face intercalatiune in privint'a scolai din Campeni. Presidiulu da deslusire asupr'a unoru greutati facia de aceea scola si dice, ca in sessiunea venitória va respunde la intercalatiunea acésta.

La ordine e continuarea bugetului, si adeca: asupr'a stipendielor de 200 fl. v. a. la universitate in afara, 100 fl. in tiéra si de 50, pentru cari erau rugari a se urca aceste stipendii.

Hanea cere motivarea petentilor. —

Se decide, că stipendiul lui D. Comsi'a dela agronomia, se se urce dela 400 la 600 fl. v. a.

Comisiunea mai propune, că imprumuturile reciproc ale fondurilor se se depureze. D. capit. Stezaru arata, ca acésta incurcatura datéza de multu, de candu fondurile nu erau in administratiunea besericii. Consistoriulu epitropescu a luat mesuri si staruesce se se limpezesc fondurile.

Se inverte discutiunea asupr'a propunerei comisiunei sprinjinita de Manole, ca cu banii, cari se afla in cass'a de pastrare se se cumpere obligatiuni urbariale. Dupa tóta argumentarea, cu care a sprijinitu Manole, propunerea comisiunei cade, si se primisce a lui Macellariu, că se remaie asiá.

Dupa terminarea bugetului se verifica, depusati Branu de Lemeny, Buzducu si Trombitasiu. Cestoriu duoi din urma li se da concediu. Siedint'a urmatória e dumineca.

Siedint'a a VIII-a in 22 Aprile 1873.

Dupa deschiderea siedintiei Almasianu presinta petitiunea unui fostu inventatoriu in Terlungeni Ier. Popescu pentru unu ajutoriu. Branisce face propunere a se restaura postulu de protopresiteru in tractulu Nocrichu-Cincu mare in modu definitiv. Petitiunile se indruméza la comisiunea de petitiuni.

La ordine dilei e alegerea unui membru la consistoriulu besericescu si a membrilor la consistoriulu scolasticu si epitropescu.

Presiedintele in cuvinte de pietate aduce la cunoscintia Sinodului trecerea din viétila a assess. I. Panovicu la care Sinodulu prin scularie si vecinic'a lui pomenire da expresiune pentru meritele lui.

Dr. Mesiotă propune, că alegerea membrilor

la consist. scolasecu se se mai amane pana o va reporta comisiunea scolasteca.

Branu, Macellariu si Branisce spriginescu acésta propunere. Dr. Pecurariu pretinde alegerea acum. Propunerea lui Dr. Mesiota se priimesce.

Pentru alegerea membrilor spre consultare se suspendéza siedint'a pe unu patrariu de óra.

Dupa deschidere si constatarea votantilor se alegu pentru scrutiniu Hanea si Almasianu. Alesi suntu: Cristea la consistoriulu bis., Stezariu, Nemesiu, Hentesiu, Bechnitu, Cuntianu si Dr. Racuciu la consistoriulu epitropescu, pe cari presidiulu i si proclama de assessori.

Borha si Petroviciu capeta concediu. Comisiunea petitiunaria prin Bojitia reportéza despre locuitorii din Furcsiora asupra preotului N. Perianu. Vorbescu: Macellariu, Orbonasiu, Olariu si Manole, ca inteligiint'a romana se alerge a impacá neintelegerile, care parere din urma presidiulu o partnesce, si astufelui dupa propunerea comisiunie acea petitiune se transpune consistoriului spre decidere.

Cestiunea preotului Mihai din Cacova, că séu si se dè unu ajutoriu de 100 fl. v. a. séu se fia dispensatu de sarcin'a de invetiatoriu, se incuviintaze cea din urma. In urma se transpunu consistoriului petitiunile locuitorilor din Micanesci si Almasiulu pentru cassarea alegerii de preotu facuta in 22 Noem. 1872 si a lui I. Iosif din Zabala pentru ajutoriu de 100 fl. v. a.

Siedint'a se anuntia pe diu'r' urmatória.

(Va urma).

La conclusele reprezentatiun. municipale a Fagarasiului

respunse minist. de interne Szapáry prin o ordonatiune catra representantia, in care dice intre altele, ca prin aceste concluse representanti'a a violatu constitutiunea tierei, a calcatu in petiore respectulu ce lu detoresce facia cu legile in vigóre, cu unu cuventu, a comisu o illegalitate asié de mare, incatul d-sa nu pote de catu se le nulifice si desapróbe cu tota seriositatea.

Dechiaratiunea comitetului municipalu, ca nu voiesce a se considerá representantu in diet'a din Pest'a, min. o dechiara de nelegala si prin urmare de nula, de óra-ce in intielesulu dispusetiunilor legilor din 1848 numai corpulu legislativu are dreptulu d'a decide a sup'r'a modului de reprezentare si a sup'r'a validitatii alegerilor efektuite. Cu privire la alegerile din districtulu Fagarasiului camera a decisu, prin urmare aceste nu mai potu forma obiect de discussiune. Punctulu relativu la autonomia si independint'a Transilvaniei, precum si provocarea la program'a nationala, inca este illegalu. Uniunea Transilvaniei cu Ungaria este faptă implinita, legea relativa la acésta uniune este sanctiunata si esecutata, deci acésta cestiune inca nu mai pote forma obiect de discussiune.

Asemenea este illegala — dice ministrulu — si motivarea dechiaratiunei referitorie la sigilele municipali; provocarea la § 61 este gresita, de óra-ce acestu §-fu vorbesce numai despre sigilele officialelor cercuali (preture).

In fine ministrulu mai dechiara inca odata, ca conclusele mentionate suntu nelegale si prin urmare nulle, fara nici o valóre, dupa aceea provoca reprezentanti'a municipală, că pre venitoriu se nu se mai occupe cu asemenei dechiaratiuni séu concluse.

Se acceptam, ca lucrurile se potu inca desvolta astufelui, precum si nu cugetam, dice „Feder.”

Din processulu verbalu

al adunarei generale a Societatii pentru fondu de teatru romanu, tienuta in Caransebesiu la 27 si 28 Apriile, estragemu dupa „Familia” urmatórele:

Siedint'a I. In absenti'a dui presedinte Hodosiu, dlu vice-presedinte Al. Mocioni deschide sied. prin unu discursu scurtu d'r' mediuosu si accomodatu; dupa aceea I. Bartolomeiu, se-

cretariu episcopescu, bineventedia, in numele cetatenilor Caransebesiului, adunarea generala prin o vorbire caldurósa. La propunerea presedintelui se alegu apoi conformu programului, duoi secretari ad hoc: secretariulu Sociat. Iosif Vulcanu cesesce reportulu comitetului despre activitatea sa dela ultim'a adunare generala, asemenea si reportula despre starea cassei Societatii. Dupa alegerea comisiunilor differite urmádia rostirea discursurilor. Dlu At. M. Marienescu s'a insinuatu cu o disertatiune „Despre datinele poporale in literatur'a dramatica”, d'r' nefindu d-sa de facia, d. Beceanu nega cetesce poem'a alegorica „Mires'a veduvita,” carea se primește cu placere. Dupa acesta presied. redica siedint'a.

Siedint'a II. La provocarea presied. dlu Marienescu cetesce disertatiunea sa despre „Datinele poporale in literatur'a dramatica” si se primește cu viue aplause. — Dlu G. Margineanu raportedia apoi in numele comisiunii pentru scrierea de membri nuoi, din care reportu se vede, ca la comiss. au incurso 584 fl. gat'a si 618 subscriftuni. Dupa ce se asculta si reporturile celorulalte comisiunii, — d. Babesiu, avendu in vedere deselete celestorie ale lui Vulcanu in calitatea sa de secretariu la adun. gener. ale Societatii, propune a-lu desdauná baremu cu 100 fl. pentru cei trei ani trecuti. Adunarea primește acésta propunere cu unanimitate. Se alege apoi noulu comitetu pre cei trei ani urmatori si se desige loculu adun. gen. viitorie, despre ce amu luatu dejá notitia in nr. 31 „Federat.”

Dela diet'a Ungariei.

Siedint'a din 14 Maiu a camerei deputatilor avu unu incidente de mare importantia. Lázár Adámu interpelésa, ca ce se face cu proiectulu de lege pentru organisarea fundului r. din Ardealu. Min. de interne Szapáry respunde, ca proiectulu e gata si se va substerne camerei indata ce va ave timpu a lu lua in desbatere.

La desbaterea asupra legei pentru banca de excomptu la § 26 Madarász face emendamentu, că deputatii camerei se nu pote fi si membri in consiliul bancei, ca e unu ce necompatibilu. Regimulu se opune cu energia emendamentului. Dér', ce se vedi, Deak spriginesce propunerea lui Madarász si cu majoritate imputitoria primi regimulu unu blamu. Deak adeca disese, ca acésta cestiune e momentósa ca-ce ea va fi celu de antaiu pasu spre o politica nedependenta si mai sanetósa, care va deveni cu tempu pote si generala. Ce suntu aceste cuvinte ale intieleptului Deak, decatu o recunoscere, ca politic'a presenta nu prea e sanetósa si facia cu ignorarea nationalitatilor e chiaru si morbósa.

In 17 Maiu se citi in camera prea inaltulu rescriptu regiu, care inchide sessiunea anului 1872/3 si pe luna viitorie se va deschide sessiunea anului 1873/4.

Nar' vré bucurosi se se desfaca diet'a domnii stapanitori, fiindu pré ingrijati de viitoriu, dupa catastrofa Bursei din Vien'a, care le a scuturat pucintelu anim'a, incatul mai voru a remané la o lalta, decatu se se imprascie pre acasa. —

Tocma primimu unu telegramu din 21, ca in sied. din 20 Ernest Simonyi facu o propunere de conclusu, că camer'a se avisese pe regimul a prezenta unu proiectu de lege, că se se redice o banca de bancnote de sene statatória maghiara. Alta sementia de incordari. —

Testamentulu lui Napoleonu III.

In numerulu ultimu din lun'a trecuta alu diurnalului bonapartistu „Gaulois” afiamu urmatorulu testu alu testamentului lui Napoleonu III.

„Acestu-a este testamentulu meu! Eu recomandu pre fiulu meu si pre soci'a mea celoru duoi factori mari ai statului: Poporului si armarei. Imperatés'a Eugeniu'a posiede tote calitatile necesarie pentru o regentia prospera, iera fiulu meu manifesta calitati si facultati spirituale, cari lu-voru face

demnu de inalt'a sa chiamare. Elu nici-candu se nu uite devis'a siefului casei nóstre: „Tôte pentru poporulu francesu!” se-si imprime aduncu in inim'a sa scrierile prisonerului de pre insul'a Sant'a Elen'a, se studiedie actele corespondintiei marelui imperatore si se -si aduca aminte de cate ori i se va dà ocasiune, ca caus'a popórelor este totu-odata si caus'a Franciei.

Guvernarea este o sarcina grea, pentru ca nu totu déun'a poti se faci totu acelu bine, ce ai dorí se-lu faci, si pentru ca contemporanii nostri arare ori voiescu a ni da dreptu: deci, spre a-ti poté implini missiunea, trebuie se fi consci de detorintiele ce le ai; trebuie se nutresci firm'a sperantia in totu momentulu, ca acei-a pre cari i-ai iubitu, privescu din ceriu la tine pre pamentu si-ti stau in ajutoriu; spiritulu unchiului meu este acea potere magica carea totu-de-un'a va fi demna de numele seu.

Eu testediu imperatricei tóta avereia mea privata si dorescu ca, dupa ce fiul meu va ajunge maiorénu, se locuiésca in Elisée si Biaritui. Speru, ca memori'a mea i va fi totu-de-un'a scumpa, si ca ea, dupa mórtea mea, va se uite tóte acelle superari, ce pote i le voia fi causata eu.

Ce se atinge de fiulu meu, dorescu ca sigilulu ce l'amu portat eu la orologiul meu in care este unu clenodiu de la mam'a mea, se-lu pôrte că pre unu talismanu; se pastredie si grigesca tota ce a remas de la imperatorele (Napoleonu I.), unchiul meu, si se fla convinsu, ca anim'a si spiritul meu voru fi cu elu.

Despre amicii mei fideli nu voiu se vorbescu nimicu, de órece sumu convinsu, ca imperatricea si fiulu meu nu-si voru uitá de ei nici odata.

Eu voiu muri in religiunea apostolica rom. cath. pre carea fiulu meu totu-de-un'a o va respectá si onorá prin pietatea sa.

Subs. Napoleonu.

Datu, scrisu si subsemnatu cu man'a propria in palatiulu Tuilerilor, in 25 Apriile 1865.

Subs. Napoleonu.“

„L' Itali'a esposta angli Italiani“ este titlulu brosiurei aparute dilele aceste deodata la Milanu si Rom'a, prin carea pseudonimulu autoru vrendu a pune la ordinea dilei cestiunea definitivei arondari a Italiei, cere: parte a se restituui, parte a se da Italiei marginile ei naturali: Nici'a, Gorici'a, Triestulu, Istri'a si Dalmati'a in totu cuprinsulu loru, éra din Sabaudia, Carinthia, Tirolu si Carniolia partile de teritoriu impoporate de italiani, cari tóte trebuie incorporate regatului italicu. Autorulu dechiaru cu positivitate, ca Germania va sprigni acésta operatiune si dice, ca, spre intarirea assertiunii sale, are a mana date si documinte plausibile din conventiunea secreta, despre carea s'au vorbitu mai adeseori, ca s'ar' fi inchaiatu intre Prusi'a si Itali'a. Autorulu descopere ca cele mai multe exemplarile (642) din brosura s'ar' fi trecutu in tienutulu Tridetinu, iéra in Istri'a, Gorici'a, Triestu cate 400 esem. si că din aceste tienuturi i s'ar' fi tramsu entusiastic adesiuni. „Austri'a, dice autorulu, nu va poté reziste amputatiunii, pentru ca Cislaitani'a este ca perduata, parasita de tota lumea, apoi imparechiata si dependinte de gratia Germaniei si, in fine, ca pentru perderile acestea de la apusu, va fi desdaunata in Orientu, ceea ce s'au repetuit mereu de la resbelulu din an. 1859 in cocé.

Mai multa ingrigire, potemu dice frica insufia autorului Franci'a de la care inca vré se rumpa, a fara de Nici'a si partile italice ale Sabaudie (Savoia), inca si intréga insul'a italica Corsica si crede ca ast'a amputatiune asemenea este nu numai posibile, ci lesne de esecutatu, firesce totu cu ajutoriulu dracului (Prusianescu) cui itali'a s'a inchinatu. Autorulu uita ca maiestri'a dracului este intortocata si ca ceea ce prin ajutoriulu lui se iea, a lui este, asiá tote marginile naturali luate Austriei si date Italiei s'ar' relua in scurtu si totu ca „margini naturali“ s'ar' anecta Tiaratului nemtiescu. Regatulu Italiei se se padiésca bine d'a contribui catu e negru sub unghia spre slabirea Franciei, ca-ci pedeps'a pe catul are se fia mare si, pote, ireparabile stricatiunea ce s'ar' face elementului latinu prin aliantie nenaturali si folose momentane. Misiunea Italiei nu este d'a-si mari estensiunea pre socotela sororii sale, neci chiaru pre socotela Austriei „prin ajutoriulu Prusiei“ ca-ce pretiulu aliantiei prusesci are se fia preamare, misiunea Italiei consiste intru aperarea intereselor elementului latinu, mai nainte de tote a se consolidá a-si tiené manile si libere si curate, a sta la padia ca inimicii elementului

latinu se nu-si păta esecută infernalulu planu prin inse-si partile seduse, amagite, ale acestui elementu.

Nu potemu crede ca brosiur'a, despre care vorbim ar' fi esitu la lumina sub auspiciole guvernului italianescu, ba neci ca ar' fi fostu inspirata, ci damu cu socotela ca este manoper'a partitei ce tiene la aliant'a prusianesca si s'au scrisu cu scopu d'a face presiune asupra ministeriului actuale alu Italieei. Autorulu alese bine tempulu publicatiunii si au calculatu cu securitate la efectulu ce doria se faca, mai alesu de vomu luá in consideratiune, ca cele ce s'au reportatu despre intrevederea tiarilor la Petropole, au deschisu largu campu supusetiunilor si temerilor, cari in diariistic'a ostrungureasca si-a aflatu expresiunea prin tipetele de dorere si indignatiune manifestata din caus'a desconsiderarii totale a acestui imperiu, odinioara respectat si alu treilea membru alu sanctei aliantie „olim sedebamus in pupi, nunc vix est in sentina locus.“ „F.“

Bibliotec'a latino-romana ce se va fondá in Rom'a.

Rom'a mam'a latinitatii are necessitate de una biblioteca, care se adune opurile pretiose, ce astazi se publica in toate tierele latine.

Este bene că, chiaru acumu, candu atati latini se intrunescu in Rom'a, si specialmente romani, impinsi acolo de dorulu de a admiră mam'a loru patria, cetatea in care se inaltia ca eternu monumentu column'a lui Traianu, — acestia se-si păta recrea spiritulu si inavutu cunoscintele mentiei cu lectur'a opuriloru nationali si duplu nationali, fiindu scrisa in limb'a propriei si respectivie tieri, ori fiindu scrisa in un'a limba afine, adaca neolatina.

Legamentulu intelectuale si morale va facilita legamentulu simpanicu politicu. Una biblioteca latino-romana ne va ajutá a ne cunóisce mai bene intre noi, a apriatá progressulu reciprocu si a consolidá si popularisá cu mai mare succesu principiulu unitatii latine. Bibliotec'a latino-romana, afora de acésta, va prepará si ajutá primulu congressu panlatinu in Rom'a.

Toti scriitorii, editorii, tipografii, redactorii de diaria, artistii diferitelor tieri de rasa latina suntu chiamati a concure la marea si patriotic'a opera a Bibliotecei latino-romane.

Se accepta pentru biblioteca; carti, desemnari, atlanti, periodici, diaria, colectiuni de periodici si diurnale; in fine totu ce poate face obiectulu unei bibliotece.

Opurile pentru acumu se voru esped'a la Directiunea diariului „Confederatiunea latina“ (Direzione della „Confederazione latina“) in Macerata (Italia).

Numele fiacarui donatoru se va publica in diariul „Conf. latina,“ si opuriloru li se va face una recensiune bibliografica.

Toate diuariele romane din Romani'a si Transilvani'a, si diuarele filo-romane si filo-latine din Austro-Ungari'a suntu invitate a publica in colonele sale acestu avisu, si alu tiené cu caldura in interesulu generale alu natiunilor surori.

La tempulu seu se va face cunoscetu cumu si candu se va deschide in Rom'a, bibliotec'a latino-romana.

Dorim ca specialmente Romani'a in genere, se concure cu caldura spre a ne ajunge scopulu, carele va serví a ne cunóisce imprumutatu, si a stringe mai multu legaturele fraterne, cari ne voru conduce la unificarea definitiva a popóraloru de rasa latina.

Rom'a 16 Aprile 1873.

Comitetulu promotoriu.

La cogenesisulu scolariu archid. din Blasius suntu alesi pana acum dintre mireni: Br. Popp si Ursu, consil. Dunca, Baritiu, Densusianu, Iosif Popu, Leontinu Pop, Vajda, Dr. Stoia, Axente si Duca. —

Noutati diverse.

Literariu.

Notiuni de agricultura seu gradinaria practica cu figuri la gradinaria si altoarea ar-

boriloru de P. Alexandrescu, prof. de sciinte naturali, nu se scie pretiulu, se afia in se la auctorulu strat'a Cernica nr. 4. Bucuresci.

Rhea Silvia, drama in 5 acte, de D. N. V. Scurtescu se afia esita de sub tipariu in Bucuresci cu pretiu 1 leu nou.

Anatomia microscopica seu generala pentru usulu facultatiloru de sciintia si de medicina de C. N. Chabudianu Dr. in medicin'a dela facultatea din Parisu, partea I elementologia, are 31 figuri xilografice, intercalate in textu, pretiu 4 lei noi. Se mai afia la libreria G. Ioanidu si comp. si urmatóriale brosiuri ale societatii „Renascerea“:

Discursulu S. I. Chrysostom in favorea lui Eutropiu, textu grecu cu traductiune romana cu biografi'a S. Chrysostom cu 50 bani; Clavigo tragedia in 5 acte de Goethe tradusa de N. Miculescu cu 80 bani; Limbagiulu floriloru de o romana 1 leu 70 bani.

— D. Cesaru Bolliacu au daruitu urmatoarele obiecte museului din Bucuresci:

50 Bule de silex;

470 Silexuri diferite;

117 Silexuri alese: cutite, sageti, razatori ect.

8 Masci de silex, pentru scosu aschii din trencesele;

4 Pisalóge de frecatu grane;

20 Suluri de lulu rotunde gaurite pentru tiesaturi;

6 Conuri de lulu piramidali gaurite;

1 Globu de lulu arsu;

13 Cörne de diferiti animali cari au servit de manere si strepungeri;

3 Sule de osu;

15 Dinci ce au servit de podóba.

Pre langa acestea, patru ulcioré romane si döue-mii-diece medalii de bronzu adunate in diferte escursiuni. Guvernulu a esprimatu d-lui Bolliacu calduróse multiumiri pentru pretiosulu darce a facutu. „Cur.“

— (Inaintari). „F.“ Inaintati de capitani c.r. suntu: DD. Ionu Petrasiu, Ilia Peppa, Agasiusu Hamsa; de locotenenti superiori DD. Ionu Terfaloga, Nicolau Bosicariu, Adolfu Jurca, Aug. Corbu, Georg. Tric'a, Iosifu Popu, Davidu Pandria, Nicolau Ursulescu, Matia Prasnicariu, Florianu Ondrea, Nicolau Puria, Ales. Coltoru, Mihaiu Cimpoca, Toma Batista, Stefanu Varadinu Ales. Reusianu.

— Cetim in foile din Romani'a: Aniversarea de 3 Maiu a societatii Transilvani'a se va serba in 6 Maiu, de diminetia pana sér'a, in gradin'a villa filipescu, la siosea, vis-à-vis de scól'a de arte. Aniversarea din acestu anu este a 25-a de la 3 Maiu 1848. Mésa la 2 ore. Musica militara si nationala. Moreanu cu calusiarii, si alte petreceri nationale.

— Moneda falsa din Bucuresci Este catu-va timpu, de candu pe ici, pe colea se iviuatate o rubla sau diumetate rubla, cari nu presintau nimic suspectu, decat uisurint'a loru prea mare in reportu cu aceste monede; trebuia cineva se le observe prea de aproape, ca se vedea ca difera si colorea intru catu-va de aceea a argintului, si ca stampa, mai cu osebire pe partea pagiorei, parea mai multu a fi turnata decat batuta. Aflam ca politi'a capitalei a descoperit, eri la 20, sorgintea acestor monete. Dupa catu amu potutu se ne informam pana acum, fabric'a monetelor false a fostu stabilita de curundu in capitala intr'o casa din strad'a Lebedei, in colórea de verde, ér' fabricantii ar' fi duoi greci. Politi'a se dice, ca s'a distinsu multu in descoperirea acestei industriei criminale, arestandu ca scie se -si indeplinesca seriosu misiunea ei.

— Compania drumurilor de feru romane a redusu pretiulu locurilor pentru calatori, pre tempulu epositiunii din Vien'a, cu 40%. Pretiulu transportului de marfuri s'a redusu la 50%. —

— Cris'a financiara din Vien'a inca nu s'a finit, pre fiacare di se inmultiesce numărul victimelor sale. S'au declarat de insolvente: Börsenkreditbank, Commissionsbank, banchierulu M. Reitzes, comtoirele de bursa Keppich si societatea de comandit Reichberg, a careia principalu s'a facutu nevedintu. Börsenverkersbank a decisu licuidatiunea, schlesischer Bankverein si a dechiarat

insolvinti'a la bursa. Pe diu'a urmatore se asteptá noua falimente de bursa. Licuidatiunea e iminenta la urmatórele banci: Agentur und Creditbank, Lombard und Escomptebank, Spar und Creditbank, Spar und Lombard Verein. Mare sensatiune facu sinuciderea banchierului cunoscutu si stimatu cavalerului de Boschan, inca o victimă din cele multe ale catastrofei de bursa.

— Patriarchulu ecumenic a sositu domineca penultima la Pera si a facutu o visita agentului Romaniei, generalului Ghica. — Diurnalulu „La Roumanie“ afia ca metropolitulu-primate alu Romaniei a respunsu la scrisoarea, prin care i-a comunicat patriarchulu economicu declaratiunea chismei bulgarilor. In respunsul seu primatul romanu exprime profund'a s'a parere de reu despre toate cele intemperate si invoca poterea divina pentru prosperarea marei beserice a Orientului.

— (Anticitate romana). Museului din Iasi s'a tramsu o tabla de feru, numita „Tabula honestae missionis“, in care este gravat un documentu despre investirea cu dreptulu de cive romanu. Tabla s'a aflatu in cotulu Toln'a si este din tempulu imperatului Traianu, care investește pre unu numit Publiu Iustiu, flulu lui Agripa, cu dreptulu de cive romanu in semnu de recompensa pentru serviciile sale militare de peste 25 ani. Astfelui de „tabulae“ s'au aflatu multe si in Anglia si in Germania.

— (Carti de jocu romanesci). Acum'a de nou se vendu, scrie „Journal de Bucarest“, carti tréfie, Radu Negru; carreau, Michaiu Bravulu; pique, Mircea; coeur (cupa), Mateiu Bassarabu. Damele suntu: carreau, princes'a Florea; coeur, princes'a Elen'a; tréfie, princes'a Despin'a; pique, princes'a Balasi'a. Valetii suntu reprezentati: pique, prin banulu (generalu) Mihalcea; coeur, prin banulu Manta; carreau, prin spatariulu Buzescu; tréfie, prin Tudor Vladimirescu. — Amu dorí, ca acéstu articulu, cartile, in genere se fia celu mai uriosu intre romani, ca-ce tempesce mintea si séca pung'a, pelanga alte rele morali. —

Simione Stoica

submedicu — si veterinariu alu districtului Naseudu cu locuinti'a in Naseudu . . . curédia cu succesi morburi, bôle interne, si in specie se occupa cu curarea morburilor partilor genitarie.

Nr. 312—1873.

3—3

Concursu.

Straformanduse notariatulu Recea ducale, care constă din 8 comunitati, in döue notariate, pentru ocuparea acestor'a se escrie prin acesta concursu de nou pana la 10 Iuniu 1873, si adeca:

1. Pentru postulu notariale cercuale Recea ducale, custotoriu din comunitatile Recea ducale si telechiana, Degiani si Sasiori, cu resiedinti'a in Recea ducale, cu salariulu anuale de 400 fl. si quartiru liberu.

2. A postului notariale cercuale Iasiu, custotoriu din comunitatile Iasiu, Netotu, Sevestreni si Hurediu, cu salariulu anuale de 400 fl. v. a., cu resiedintia si quartiru liberu in Iasiu.

Doritorii de a ocupa ver-care din acestea statui au asi innainta la acesta pretura suplicele timbrate proveduite cu atestatele de cualificatiune pana la terminulu defiutu.

Notarii alesi, cari nu voru posiede cualificatiunea prescrisa in § 75 Art de lege XVIII din anulu 1871 despre regularea comunei, suntu detori a se supune rigorosului notariale statoritu de inaltul ministeriu regiu de interne.

Fagarasiu in 9 Maiu n. 1873.

Pretur'a Beclleanului.

Bucuru Negrille pretore.

Cursurile

la bursa in 20 Maiu 1873 stă asia:

Galbini imperatrici	—	—	—	fl. —	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	—	8 , 73	" "